

čevljar

letni
avguOBČINSKA KNJIŽNICA
64290 TRŽIČ

8

glasilo delovne organizacije tovarne obutve

Peke

tržič

PRVO POLLETJE V MREŽI

Pri obravnavi rezultatov prvega tromesečja v letošnjem letu smo ugotavljali, da so poslovalnice dosegale v tem obdobju zelo različne rezultate. Od povprečja v mreži so bila prisotna velika odstopanja navzgor in navzdol po vseh kriterijih. Prisotne so bile motnje pri sortiranju blaga in to predvsem v tem, da so poslovalnice v začetnem obdobju prejemale še zimsko blago, ki bi moralo biti izdobljeno v oktobru in novembru preteklega leta, pravih dobav prehodne obutve pa ni bilo. V ospredju so bile glavne dobave obutve za izvoz, saj smo imeli na tem področju velike obveznosti.

Lahko bi rekli, da se je kratko krizno obdobje v mreži v drugem tromesečju končalo. Mesec april sicer še ni pokazal pravih rezultatov v prodaji, popravilo pa se je stanje z oskrbo poslovalnic z ustreznim blagom za poletno sezono. Mesec maj je z indeksom prodaje v parih 115 in po vrednosti 163 spremenil sliko tako, da je kumulativna prodaja zabeležena z indeksom 90 v parih in 122 po vrednosti. Finale v borbi za dosego kar najboljših rezultatov v prvem polletju je bil mesec junij, ko je bila zabeležena prodaja v parih z indeksom 102 in po vrednosti 149 napram lanskemu letu. Skupna prodaja je bila v prvem polletju dobrih 105 starih milijard din, kar pomeni v primerjavi s preteklim letom v tem obdobju 27% več. Parska prodaja pa je bila 8% manjša.

Ob ugotavljanju prodajnih rezultatov, se moramo dotakniti tudi gibanja zaloge. V prvem tromesečju se je le-ta gibala količinsko na lanskem nivoju. V mesecu aprilu je bila nižja za 1%, v maju je porasla za 5%, koncem polletja pa je bila višja za 13%. Vrednostno je bila v mesecu aprilu 36% večja, v maju 45% in koncem polletja kar za 57% večja, kot v enakem obdobju preteklega leta. Ob tem smo beležili preobrat zaloge v aprilu 1,95, v maju 2,15 in koncem junija 2,25%.

Na višino zaloge, predvsem koncem polletnega obdobja, so vplivale zakasnele dobave obutve kooperantov, saj so imeli tudi ti velike težave z oskrbo z reprodukcijskim materialom. Na splošno višino zaloge pa v vsem letošnjem obdobju vpliva dokaj visoka zaloga zimske obutve, ki je bila v lanskem letu dobavljena prepoznano.

Mesec julij, za katerega imamo že podatke, se stanje v pogledu zaloge ni bistveno spremenilo. Zelo dobra prodaja, ki je bila po vrednosti 56% večja kot lani, pa je pokazala, da smo bili dobro založeni tudi v tem mesecu, kar v preteklih letih ni bil slučaj. Po spremljanju inkasa pa je slično stanje tudi v avgustu.

Lahko trdimo, da je bila letna sezona mnogo bolj uspešna od pomladanske.

Omenili smo, da je bila dosežena prodaja 27% večja po vrednosti in 8% manjša v parih od prodaje v preteklem letu. Vrednostni plan je tako presežen za 5% količinsko pa je prodaja 11% izpod planskih obveznosti. Tako stanje je povzročilo določene probleme pri doseganju osebnih dohodkov delavcev, zaposlenih v poslovalnicah. Le-ti so v prvem polletju v manjšem porastu napram ostalim zaposlenim v drugih TOZD. Parsko zmanjšanje prodaje je prisotno v nekaterih poslovalnicah več, v nekaterih manj, vzporedno s tem pa tudi problem OD. Dosedanje povečevanje OD v DO kot celoti je temeljilo na procentnem povečanju osnov za izračun OD. Ob tem je nastajal razkorak pri OD v mreži, saj pomenijo osnove približno 40% od OD zaposlenih. O tem problemu je že razpravljala DS naše TOZD. Vsekakor bo potrebno v prihodnje temu vprašanju posvetiti vso pozornost.

Investicijska dejavnost je bila v letošnjem letu delno omejena zaradi družbene akcije zmanjševanje vlaganj v dejavnost trgovine. Kljub temu smo odprli novo poslovalnico v Pirotu, adaptirali in povečali pa smo poslovalnice Zadar, Šibenik, Šoštanj. Vse te so takoj pokazale z dobrimi rezultati upravičenost vlaganj. V toku je še obnoveitev poslovalnice Škofja Loka in zgraditev nove poslovalnice Valjevo I. Tik pred otvoritvijo je blagovnica slovenske industrije Triglav v Banja Luki, v kateri bomo imeli eno etažo z ca. 1.000 kv. m površine in novo poslovalnico Split III, ki bo tudi po predvidevanjih ena večjih naših trgovin. Poleg tega pa tečejo dela in po planu vlagamo

investicijska sredstva v nove poslovalnice, ki bodo aktivirane kasneje in sicer v Ljubljani Krajgerjeva ploščad, Titovo Užice, Domžale. Poleg omenjenih vlaganj pa smo porabili sredstva še za nakupe zemljišč, skladišč, nabavo opreme itd. Planirana sredstva bodo do konca leta v celoti porabljena.

V drugem polletju letošnjega leta nas v mreži čakajo težke naloge. Ob tem, da bi dosegli koncem leta 3% povečanje parske prodaje napram lanskemu letu, kar je planska obveznost, bi bilo stanje na večini področij v redu. Očitno pa bo ta cilj težko doseči. Evidentno je že, da bo sortiranje s prehodno obutvijo slabo in nepravčasno, planirane niso zadostne količine modnih ženskih škornjev, v katerih smo vsekakor vodilni proizvajalec, pri kooperantih bodo težave s kvaliteto, roki dobav ob tem, da bodo izpadle cele grupe artiklov, ki jih že leta vodimo kot standard. Ena od ugodnosti je v tem, da je obstoječa zaloga v precejšnjem delu prav jesensko-zimska in bo to ugodno vplivalo na končni rezultat. Vsekakor bodo potrebni veliki napor, da bodo planske obveznosti izpolnjene.

Karel Zajc

PRAZNIK OBČINE

Praznik občine Tržič, je spomin na 5. avgust 1941, ko so v junaški in neenaki borbi z okupatorjem padle prve žrtve.

Prireditve v počastitev praznika so se začele že nekaj dni pred praznikom. To so bila predvsem športna srečanja in tekmovanja. Na praznični dan je bila v Cankarjevem domu slavnostna seja vseh treh zborov skupščine občine Tržič, na kateri so podelili plakete mesta Tržič.

Osrednja spominska svečanost pa je bila v soboto 7. avgusta pri spomeniku padlim žrtvam Pod Storžičem.

V okviru praznovanj občine Tržič so bile v Tržiču delegacije iz pobratenih mest: Ludbrega, Zaječarja in Ste Marie Aux Mines.

Delegacijo pobratenega francoskega mesta je sprejel predsednik KPO Franc Grašič.

10. KONGRES ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Iz naše občine bodo na desetem kongresu Zveze sindikatov Slovenije sodelovali:

KAREL ZAJC, operativni vodja tozda Mreža,
Marjan Zupančič iz BPT,
Polde Hribar ZLIT,
Julijana Zevnik TRIO.

Deseti kongres Zveze sindikatov Slovenije bo 11., 12. in 13. oktobra letos v kulturnem domu Ivana Cankarja v Ljubljani. Udeležilo se ga bo 786 delegatov ter številni gostje in novinarji.

Kongres bo delal v petih komisijah, ki bodo obravnavale naslednje tematske sklope:

-- Zveza sindikatov Slovenije v boju za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije na podlagi socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov

— Zveza sindikatov Slovenije v boju za odločilno vlogo delavcev v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja

— Zveza sindikatov Slovenije v boju za uresničevanje politike združevanja dela in sredstev na socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih osnovah

— Zveza sindikatov Slovenije v boju za uresničevanje socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih načel pridobivanja in razporejanja dohodka in čistega dohodka ter delitve sredstev za osebne dohodek po rezultatih dela

— Politična, organizacijska ter kadrovska izgradnja in statut Zveze sindikatov Slovenije.

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je že sprejel osnutke kongresnih gradiv: osnutek poročila o delu Zveze sindikatov Slovenije med 9. in 10. kongresom, osnutek sprememb in dopolnitev statuta Zveze sindikatov Slovenije ter osnutek »resolucije« Naloge Zveze sindikatov Slovenije v boju za nadaljnji družbenoekonomski razvoj na socialističnih samoupravnih temeljih«. Kongresni dokumenti so objavljeni kot priloge Delavske enotnosti, javna razprava o njih pa bo trajala do 15. septembra.

V »Nalogah Zveze sindikatov Slovenije v boju za nadaljnji družbenoekonomski razvoj na socialističnih samoupravnih temeljih« so poudarjene naloge sindikata za utrjevanje položaja delavcev v odnosih družbene reprodukcije, kot to predelujeta ustava in zakon o združenem delu. V osnutek smo zapisali, da bo sindikat spodbujal iskanje, oblikovanje in uveljavljanje bolj učinkovitih samoupravnih načinov uresničevanja ekonomskega sistema in hkrati pospeševal razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Osnutek je dovolj konkreten za akcijo organizacij in organov zveze sindikatov na vseh ravneh organiziranosti za spreminjanje razmer in utrjevanje samoupravnega načina odločanja ter za usmerjanje sindikalnega dela v žariščne probleme naše družbe.

Javna razprava bo pokazala, ali je osnutek sklepnega dokumenta 10. kongresa dovolj mobilizacijski in ali sindikalno delo usmerja v reševanje temeljnih problemov gospodarjenja na samoupravnih socialističnih osnovah.

V NEKAJ VRSTAH

Polni novih moči in delovnega elana smo se vrnili z dopustov. Na krizo pri oskrbi z materiali smo kar malo pozabili. Ob korenitem zaostrovanju gospodarskih razmer bomo kmalu spet na realnih tleh. Politika poslovanja se mora namreč prilagajati zahtevam izvoza in zmanjšanju uvoza.

Na dopust smo odšli z debelejšo plačilno kuverto, ker je naša delitev OD taka, da najprej ustvarimo nato delimo, med letom pa dobivamo akontacijo na OD.

Za izredno krvodajalsko akcijo, ki jo je organiziral občinski odbor rdečega križa Tržič 4. avgusta, je bilo med našimi delavci presenetljivo zanimanje. Prijav je bilo več, kot smo pričakovali. Na odvzem jih je odšlo pa kar 61. Tržičani so oddali tako več kot 40 litrov krvi za srčne operacije v kliničnem centru.

Uprava inšpekcijskih služb za Gorenjsko je izdala odločbo o zapori železniškega mostu na cesti ZLIT—Križe. Poškodbe in okvare so take, da je ogrožena prometna varnost. Zapora bo veljala dokler ne bo zgrajen most, predvidoma do konca letošnjega leta.

V Kranju bodo 28. avgusta IGRE BREZ MEJA, na katerih bo nastopala ekipa naših mladincev. Poleg naših bodo sodelovali tudi mladi ISKRE iz Kranja, Jelovice iz Škofje Loke, Železarne Jesenic in Verige iz Lesc.

Streha na objektu tozda Trbovlje je slabe izvedbe. Izolacije sploh ni. V vročih poletnih dneh je v obratu izredno vroče, v mrzlih zimskih dneh pa hladno. Do jeseni bodo prekrili streho in jo hkrati tudi izolirali.

V tozdu Budućnost so pred nedavnim imenovali komisijo za spremljanje odsotnosti z dela. Imenovanje komisije ima namen izboljšati zaščito na delu in pogoje dela, ki pa imajo za cilj zmanjšati izostanke z dela, nudenje pomoči delavcem, ki so zaradi bolezni začasno nesposobni za delo in preprečevanje neopravičenih izostankov.

Poleg spremljanja izostankov komisija izvaja tudi kontrolo bolniških izostankov, če se delavci ravna po zdravniških navodilih in zdravijo. Prav tako komisija, če smatra da je to potrebno, predlaga delavskemu svetu da posameznim delavcem katerim je materialno stanje ogroženo, dodeli denarno pomoč.

Komisija predlaga in izdaja sredstva za nabavo zdravil iz tujine, v nujnih situacijah organizira prostovoljno krvodajalstvo in organizira akcije pomoči delavcem.

Poslovalnica Peko v Črnomlju.

DESET LET SODELOVANJA

Pred 10 leti, točneje 8. 8. 1972 se je naša DO vključila kot družabnik v podjetje Afis, ki je obstajalo kot nemško podjetje že preje.

Z Afis-om smo imeli poslovne zveze že prej, vendar do takrat na osnovi enostavnih kupoprodajnih pogodb. Z vstopom v firmo smo si pridobili vse pravice poslovnega sodelovanja, sodelovanje pa poteka v celotnem procesu prodaje naših izdelkov od kreiranja modelov, izbire materiala, določanja cen do končne prodaje.

Desetletni poslovni rezultati firme »Afis« in z njimi nenehna rast našega izvoza na konvertibilna tržišča potrjujejo, da je bila odločitev o pristopu pravilna. Prav v današnjih težkih časih v pogledu oskrbe z materiali ravno preko Afisa še nadalje stopnjujemo naš devizni priliv in to nam vsaj delno omogoča kolikortoliko normalno poslovanje. Prav zaradi tega je prav, da se desetletnice vstopa v »Afis« posebej spominjamo.

Kališnik Janez

PRODAJA ZA DEVIZE V TOZD MREŽA

Na podlagi posebnega dovoljenja Narodne banke so tudi naše poslovalnice v Tržiču — Deteljica, v Mariboru I., v Ptuj, v Piranu, Kopru, Portorožu, Sežani, Novi Gorici, Bledu, Gornji Radgona, Rog. Slatini, Prevaljah, Radovljici, Ljutomeru in Jesenicah pričele s prodajo za učinkovite valute. S to prodajo, ki se nam priznava enakovredno kot ves izvoz, želimo pripomoči k težki devizni situaciji v naši DO in v družbi kot celoti.

Pri prodaji za valute, dobijo kupci 15% popust, sicer pa dinarska prodaja poteka normalno dalje.

Janez Kališnik

KONGRES ODGOVORNOSTI – SMEROKAZ STABILIZACIJI

Dvanajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije je bil od 26. do 29. junija v Beograjskem kongresnem centru »Sava«. O delu kongresa in razpravah so nas redno obveščala sredstva javnega obveščanja. Nekaj vtisov o kongresu nam je povedala sodelavka, delegatka XII. kongresa VERA UMEK.

BILA SI DELEGAT NA 12. KONGRESU, NAM LAHKO POVEŠ NEKAJ VTISOV?

12. kongres ZKJ, kot zaključek širokih in vsebinsko poglobljenih razprav pred kongresi in na kongresih republik in pokrajin, je začel s svojim delom s spominom na Tita in njegovega najbližjega sodelavca Edvarda Kardelja, vsebino in pomen njihovega dela v razvoju socialistične samoupravne in neuvrščene domovine. Po plenarni seji je delo kongresa potekalo v šestih komisijah, na katerih so razpravljali kritično in odprto podajali in ocenjevali analizo vzrokov, ki so pripeljali do težav na različnih področjih družbenega življenja. Iz teh razprav je možno povzeti enotno opredelitev delegatov za nadaljnji samoupravni razvoj naše družbe, v kateri je treba odločno zlomiti odpore tistih skupin in posameznikov, ki imajo možnost vpliva na odločanje, jim preprečiti, da uporabljajo samoupravljanje kot fasado za prikrivanje svojih ozkih teženj in interesov. Hitreje in odločneje moramo preiti od odločanja v imenu delavskega razreda na dejansko odločanje delavcev. Osrednja pozornost je bila namenjena pereči gospodarski situaciji in sedanjim samoupravnim odnosom, odgovornosti za dosedanje delo in storjene napake, še posebno pa odgovornosti članov ZK za izvajanje partijske politike in uresničevanje našega samoupravnega socialističnega sistema ter resnične enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije. Kot prva in najpomembnejša naloga, v katero se mora aktivno in odgovorno vključiti vsak posameznik naše družbe, je uresničevanje gospodarske stabilizacije. V razpravah okrog tega pomembnega in perečega vprašanja je bila konstantno prisotna zahteva, da je uspeh stabilizacije možno zagotoviti edino s krepitvijo samoupravljanja!

V KATERI IZMED KOMISIJ SI SODELOVALA?

V komisiji za organiziranost ZK, idejnopolitično usposobljenost, statutarna vprašanja in kadrovske politike. Razpravljali v tej komisiji so kritično ocenili delovanje ZK na vseh ravneh. Predvsem so opozarjali, da je potrebno za učinkovitejšo akcijo ZK v stabilizacijskih prizadevanjih več idejne in akcijske enotnosti članov. Za uspešnejši razvoj družbenoekonomskih odnosov in socialističnega samoupravljanja se ZK v prihodnje ne more boriti le s pozivi in prepričevanjem, ampak morajo člani – komunisti s svojim delom in obnašanjem dajati zgled vsem delovnim ljudem in občanom, s svojimi akcijami mora ZK krepiti enotnost delavskega razreda in zaupanje delavcev. Velik poudarek je bil tudi odgovornosti. Vsak član ZK mora odgovarjati pred svojo osnovno organizacijo za položaj in razvitost samoupravnih odnosov v svojem delovnem okolju, za nedelo, nedisciplino, za neučinkovite ekonomske odločitve, preveliko porabo, nespoštovanje samoupravnih spo-

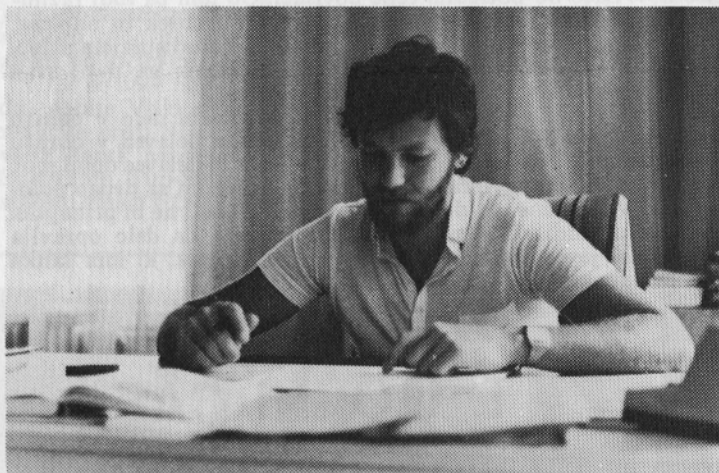
razumov in družbenih dogovorov, neupravičeno povečevanje cen, za neustrezen odnos do družbene lastnine, torej za neuresničevanje partijske politike.

KAJ POMENI KONGRES V SEDANJEM PRIZADEVANJU ZA GOSPODARSKO STABILIZACIJO?

Mislim, da sem že omenila, da se je tematika okrog gospodarske stabilizacije najpogosteje pojavljala v diskusijah v večini komisij. Uresničevanje gospodarske stabilizacije uvršča kongres kot najpomembnejšo, aktualno in dolgoročno gospodarsko in družbeno politično nalogo. Za uresničevanje te naloge se moramo aktivno angažirati vsi in vsak posameznik, še posebno vlogo in odgovornost v tem pa ima zveza komunistov. Med štirimi resolucijami, ki jih je na zadnji plenarni seji sprejel kongres je tudi resolucija o nalogah ZKJ v uresničevanju politike ekonomske stabilizacije. Kongres poudarja, da je to nalogo možno uspešno uresničiti le z nadaljnjim razvojem samoupravljanja in s krepitvijo družbene in ekonomske oblasti delavskega razreda!

O kongresu so široko poročala sredstva javnega obveščanja in prepričana sem, da je večina ljudi z zanimanjem spremljala njegovo delo. Objavljene so bile najpomembnejše misli, ugotovitve in poudarki večine diskutantov, kot tudi sklepne ugotovitve posameznih komisij in plenarnih sej kongresa.

Oceno kongresa bo pisalo uresničevanje sprejetih sklepov, zato bi ob koncu navedla zaključne besede Mitje Ribičiča: »Krenimo zdaj v odločno akcijo, da bomo kongresne sklepe uresničevali!«

Po odhodu Marjana Markiča v zasluženi pokoj, smo v svojo sredino sprejeli novega sodelavca.

TOMISLAV ZUPAN, diplomirani pravnik je novi član KPO za kadrovske, pravne in splošne zadeve. Tovariš Zupan je mlad in poln ambicij. Pričakujemo da bo njegovo delo uspešno in v zadovoljstvo vseh nas.

ČESTITKA

Na višji tehnični čevljarški šoli Zagreb je diplomiral MARIJAN DOLŽAN in si pridobil naziv inženir čevljarške tehnologije.

V šolskem centru Kranj, na tehnični strojni in elektro šoli – odsek strojni je opravil zaključni izpit MARIJAN VETERNIK in si pridobil naziv strojni tehnik.

Na Tehnični čevljarški šoli v Kranju je opravil zaključni izpit MARIJAN JERMAN in si pridobil naziv čevljarški tehnik.

Na delovodski strojni šoli pri Železarskem izobraževalnem centru Jesenice sta uspešno končala šolanje STANKO SOVA in RUDI VERŠNIK in si pridobila naziv delovodja – strojni.

K doseženem uspehu in znanju iskreno čestitamo.

OBRAT DRUŽBENE PREHRANE

Na osnovi pripomb, ki so jih delavci posredovali na zborih in vprašanju s sestanka Izvršnega odbora konference Osnovne organizacije zveze sindikatov ko je obravnaval problematiko obrata družbene prehrane, je komisija za družbeni standard na seji 16. 6. 1982 razpravljala o pripombah in predlogih, na osnovi katerih bi odpravili pomanjkljivosti, ki nastajajo ob delitvi toplega obroka.

Kako skrajšati čas čakanja na topli obrok? Zakaj nekateri delavci koristijo dva regresirana topla obroka na dan?

V času delitve toplega obroka se v slabih dveh urah zvrsti v dopoldanskem času v obratu družbene prehrane 1200 delavcev. Prostor, ki je namenjen koristnikom toplega obroka, prostor, kjer vračamo uporabljeno posodo in jedilni pribor je premajhen, oziroma ni najbolj koristno uporabljen, kar pa zaradi razpoložljivih prostorskih možnosti ni moč preurediti, nastajajo v »špicah« vrste. Na čakalno vrsto vpliva tudi izbira toplega obroka. Koristnik toplega obroka se ne more odločiti, kateri obrok naj vzame in se zato ne hote zadrži, četudi zaostanek enega človeka predstavlja samo nekaj sekund, pri večji skupini pa se te sekunde naberejo v minute in že je vrsta zaustavljena, nastopi gneča in čakanje se zavleče. Naslednji pogoj za odpravo vrste je, kako upoštevamo čas razporeda, ki je določen za posamezno skupino? Ugotavljamo, da smo premalo redoljubni. Zato je treba priznati, da je razporeditev vrste odvisna tudi od nas samih.

V zadnjem času se število delavcev, ki koristijo po dva regresirana topla obroka na dan, močno povečuje, čeprav nam je znano, da ima delavec pravico do enega regresiranega toplega obroka na dan. Finančni rezultati za prve tri mesece kažejo, da v skupnem znesku prekoračujemo po družbenem dogovoru dovoljeno mejo. Dosedanje ekonomske cene ne pokrivajo več stroškov. Zato bo potrebno cene povišati. Ob tem pa tudi razmisliti o povečanju lastnega prispevka za topli obrok in napitke. Prav zaradi tega je komisija za družbeni standard sprejela sklep, da delavec koristi le en regresiran topli obrok na dan, vsak nadaljni obrok mora plačati po ekonomski ceni.

Pa še malo v razmislek. Trudimo se, da bi delc v obratu družbene prehrane potekalo nemoteno – za delavca v obratu družbene prehrane je to delovni proces – da bi delavec dobil moč z dobro in okusno pripravljenim toplim obrokom za drugo polovico delovnega dne, da do napak in nepravilnosti ne bi prihajalo. Pa vendar, tudi ob tem moramo upoštevati, da delo opravlja človek, da je tudi ta čas del delovnega procesa, ki ima lahko drobne napake.

ODMOR ZA DELOVNI ČAS

Ali imajo delavci, ki delajo zaradi invalidnosti oziroma drugih utemeljenih razlogov manj kot poln delovni čas, pravico do 30-minutnega odmora med delom?

Delo mora trajati poln delovni čas, ta poln delovni čas pa mora biti tudi nepretrgan.

Očitno izhaja zakonodajalec s stališča, da je odmor potreben le tistim delavcem, ki bi po razporedu delovnega časa morali nepretrgoma delati najmanj 7 ur dnevno, ne pa tudi tistim, ki sicer delajo ravno doliko časa, toda ne nepretrgoma. Delavec, ki zaradi invalidnosti ali drugega utemeljenega razloga, ne dela poln delovni čas, ima sicer enake pravice kakor delavec, ki dela 42 ur na teden, toda, ker ne dela nepretrgoma najmanj 7 ur, ne izpolnjuje enega od zakonitih pogojev. Zato nima pravice do 30-minutnega odmora prav tako kot te pravice nima delavec, ki sicer dela najmanj 7 ur dnevno, toda ne nepretrgoma.

(Iz Pravne prakse
– časopis za pravna vprašanja)

DROBNE ZANIMIVOSTI

NAJVIŠJI VISEČI MOST

Morda ne veste, da je najvišji viseči most na svetu v državi Kolorado v Združenih državah Amerike. To je most, ki povezuje bregova reke Arkanzas. Dolg je 430, širok 6 metrov. Njegova višina iznad vode je 351 metrov. Most je bil zgrajen že leta 1929, stal pa je okoli milijon dolarjev.

VZDRŽEVALNA DELA V ČASU KOLEKTIVNEGA DOPUSTA

Čas ko smo bili na kolektivnem dopustu so naši vzdrževalci izkoristili in opravili temeljita vzdrževalna dela in preureditve.

Popravila tal, pleskanje oken in vrat in beljenje v montažnih oddelkih, sekalnici in šivalnici; popravila tlakov v tozdu poliuretan; pleskanje sten v Gumoplastu in Orodjarni in DSSS.

Nekaj vzdrževalnih del niso uspeli realizirati, ker jih je prehitel čas, opravljena bodo kasneje.

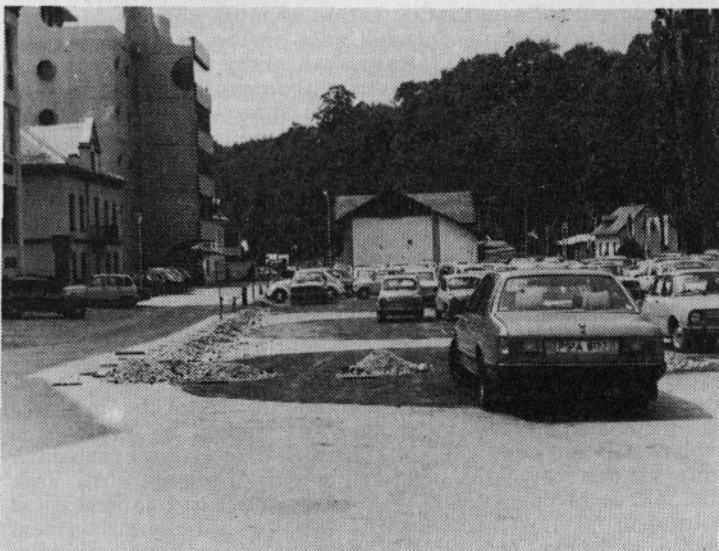
Z zelenjem obkrožene parkirne površine smo spremenili v asfaltno ploščad.

Trenutek pred izravnavanjem . . .

naslednji dan in

danes.

Marjan MARKIČ

BORBA NARODOV JUGOSLAVIJE ZA MEDNARODNO PRIZNANJE V OBDOBJU 1941–1945

POMEN SPORAZUMA TITO – ŠUBAŠIČ

Sporazum Tito-Šubašić je bil vsekakor velikega pomena v pogledu mednarodnega priznanja NOG. Z njim dejansko niso bile prav nič okrnjene pridobitve NOB, kakor tudi niso bile kršene odločbe drugega zasedanja AVNOJ. Pod takimi pogoji je bilo dejansko tudi odstranjeno vprašanje priznanja NKOJ. Dane so bile perspektive za združitev NKOJ in vlade Ivana Šubašića, seveda v kolikor bi ta vlada izpolnila obveznosti, ki jih je sprejela s podpisom sporazuma na Visu.

Svetovna javnost je sprejela Viški sporazum kot dokaz, da je NOG pripravljena sodelovati z vsakim, ki se dejansko bori proti fašizmu. S tem sporazumom pa so bili ustvarjeni tudi pogoji za povečanje materialne pomoči, katero je NOG dobivalo od ZDA, Velike Britanije in SZ.

Z Viškim sporazumom pa ni bila zadovoljna niti domača, niti tuja reakcija. Domači reakciji je postajalo vse bolj jasno, da se razblinjujejo njeni upi, da bi se s pomočjo zavezniških vojaških sil po vojni ponovno vrnila na oblast. Tudi vlada Velike Britanije ni bila zadovoljna z Viškim sporazumom, ker je uvidela, da se niso uresničila njena pričakovanja. V strahu pred popuščanjem Šubašića NKOJ-u je vlada Velike Britanije, zlasti pa Churchill, nadalje prevzela vlogo posrednika oziroma pobudnika v nadaljnjih razgovorih med NKOJ in vlado Šubašića. Britanci so se poslužili tudi pritiska na NOG, da bi uresničili svoje cilje: zagotoviti vrnitev kralju in ponovno restavrirati buržoazni sistem v Jugoslaviji. Ta pritisk se je odražal v različnih oblikah. Britanci so zmanjšali materialno pomoč partizanom, zmanjšano je bilo sodelovanje zavezniške aviacije v borbah v Jugoslaviji. Maršalu Titu je vrhovni poveljnik zavezniških sil za Sredozemlje general Wilson 15. julija 1944 poslal poziv, naj pride v Italijo, kjer naj bi se z njegovim posredovanjem sestal s kraljem Petrom. Tito je ta poziv odklonil. To odklonitev je NKOJ dejansko dal v svojem odgovoru komandi zavezniških sil, kjer je bilo rečeno, da se bo Maršal Tito odzval vabilu le v primeru, da to vabilo dobi od vlade zavezniških sil. Ena izmed oblik pritiska je bila tudi v mnenju britanske vlade, češ da vojna misija NOV ni več potrebna v Veliki Britaniji. Polkovnik Velebit, vodja naše vojne misije, v Veliki

Britaniji je na to ostro protestiral z utemeljitvijo, da s sporazumom Tito-Šubašić ni prenehala obstojati NOVJ kot samostojna in aktivna vojna organizacija, zato tudi niso prenehale njene potrebe po materialni pomoči, katero edino lahko regulira samo njen predstavnik in nobeden drugi.

Ker so Britanci uvideli, da tudi s pritiskom ne bodo dosegli svojega namena, je Churchill odločil, da se sam sestane s Titom. Do tega sestanka je prišlo kot že omenjeno 12. avgusta 1944. blizu Neaplja v Italiji. Churchill je ponovno insistiral na sestanku med kraljem in maršalom Titom, kar pa je Tito odločno odklonil, sklicujoč se na II. zasedanje AVNOJ-a in njegove deklaracije. Tudi na tem sestanku je Churchill poskušal s pritiskom prisiliti Tita na popuščanje z namenom, da bi rešil pozicije monarhije in četniškega gibanja, ki so bile takrat že pred končnim porazom. Ponovno je bil izražen pritisk, da se čimprej formira enotna vlada. Na osnovi tega pritiska je prišlo ob tej priliki še v Neaplju do drugega sestanka med Titom in Šubašićem. Razgovori so se 18. avgusta 1944 nadaljevali na Visu. Na tej konferenci je Šubašić nepričakovano predlagal, da se NKOJ združi s kraljevsko vlado, kar pa seveda ni bilo sprejeto. Sprejeti so bili v glavnem predlogi NKOJ, ki so z dejstvi prislili tudi tokrat Šubašića, da popusti, oziroma, da se prijazni z dejanskim stanjem. V pogledu formiranja enotne vlade je NKOJ zastopal stališče, da do tega lahko pride le v primeru, če bo vlada Šubašića z dejanji dokazala, da je resnični prijatelj ljudstva in da je končno prekinila z vsemi sovražniki NOB. Šubašić je poizkušal izigrati sporazum Tito-Šubašić. Prizadeval si je predvsem za to, da bi oblast v Jugoslaviji prevzele stare buržoazne stranke. V njegovih ukrepih se je odražala koncepcija politike Velike Britanije.

Značilno je, da so vse politične grupacije bivših meščanskih strank odbile sodelovanje s Šubašićevo vlado, ker so uvidele, da je s sporazumom Tito-Šubašić do konca zmanjšana možnost za njihovo ponovno afirmacijo. V tem nasprotovanju so prednjačile zlasti politične grupacije bivših velikosrbskih meščanskih strank.

Če se hoče napraviti povzetek o poizkusih kontra revolucije, da razbije Viški sporazum, se lahko reče, da je bila to borba reakcije proti NOG, ki je prav z Viškim sporazumom napravilo velik korak naprej v njegovi borbi za mednarodno priznanje. Sporazum Tito-Šubašić pa je pomenil tudi velik prispevek k splošni zmagi NOG.

UPOKOJILI SO SE

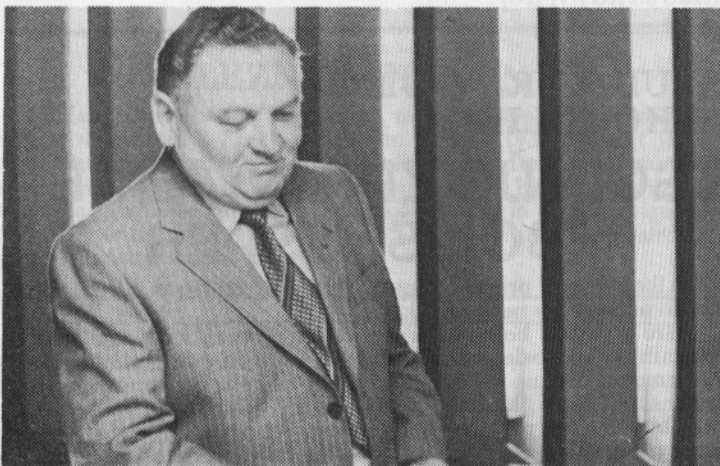

Po nekaj več kot 36 letih dela in zvestobe Peku je odšla iz kolektiva MINKA DVORAK.

Minke vam ni potrebno posebej predstavljati. Leta 1946 je začela delati v skladišču zgornjega usnja, več kot 30 let pa je bila blagajničarka.

V zasluženem pokoju ji ne bo dolgčas. Rada plete in kvačka. Želimo ji, da bi ji dobro pletilke tekle, volna pa čim manj vzljala.

V Trbovljah so se poslovili od sodelavca JAKOBA HORVAT. Tudi njegova službena leta so se približala kraju, začel bo z novo aktivnostjo med upokojenci.

Po 34. letih dela se je poslovil od svojih sodelavcev ANTON ZALETEL iz mehanične delavnice.

Doživel je dosti veselih, pa tudi manj veselih trenutkov, kot pravi sam. Dvajset let je bil zadovoljen med sodelavci.

V pokoju mu želimo predvsem zdravja in dobrega počutja.

Na srečanju ob upokojitvi ni bilo OLGE MEGLIČ, IRENE ČERNIVEC in MARJANA MARKIČA.

Olga in Irena sta morali v pokoj iz zdravstvenih razlogov. Njima samo želja, da bi se jima zdravje zboljšalo.

Med naše upokojece pa se je uvrstil tudi Marjan MARKIČ, dolgoletni član uredniškega odbora Čevljarja sicer pa vodja splošnega sektorja. Večkrat smo v Čevljarju prebrali kaj izpod njegovega peresa. Letos objavljamo njegov prispevek v nadaljevanjih BORBA NARODOV JUGOSLAVIJE ZA MEDNARODNO PRIZNANJE V OBDOBJU 1941–1945.

Pričakujemo, da bo tudi v bodoče kdaj kaj pripravil za objavo.

IZ ŠOLSKIH NOVINARSKIH KROŽKOV

ŽIVLJENJE GUMIJASTEGA PAJACA

Za prvi rojstni dan sem dobil Miki Miško. Bil je iz gumija. Prve dni sem ga jemal s seboj v posteljo, mi je pripovedovala mami. Potem pa je vedno več ležal po kotih in nisem se več igral z njim. Ko sem ga po dveh letih zopet izvlekel iz stare šare, mu je manjkala noga. Premetal sem ves kup in jo šele na dnu našel. Nataknil sem mu jo nazaj na mesto in zopet je bil usposobljen za igranje. Imel sem že več domišljije in sem se bolje lahko igral. Nekoč sem ga odnesel s seboj na dvorišče. Na dvorišču je bilo veliko otrok. Mikija sem pustil pred hišo in se odšel igrati z drugimi otroki. Ko pa sem prišel domov me je mami vprašala kje imam Mikija. Spomnil sem se nanj. Stekel sem ga poiskati. Pogledal sem tja kjer sem ga pustil. Ni ga bilo. Spraševal sem prijatelje, če ga je kdo videl. Vsak je rekel, da ga ni. Stekel sem za hišo, kjer je bil kup peska. Na vrhu kupa je iz peska gledalo samo še uho. Kopal sem in kopal, dokler ga nisem dobil. Bil je ves prašen in umazan. Vesel sem odšel domov in ga doma stuširal. Zopet je bil lep kot prej. Mami mi ga je prepovedala nositi na dvorišče.

Ko smo nekega dne imeli generalno otroške sobe, je oče vrgel v zaboj tudi Mikija. »Saj se nič več ne igraš z njim,« mi je rekel. Zaboj je zaprl in ga odnesel na podstrežje. Tam je ostal kar za nekaj let. Šele, ko sem lani malo pobrskal po podstrežju, sem ga zopet našel. Po trebuhu je imel veliko zarezo. Ni se dalo nič ukreniti in Mikija sem vrgel v smeti.

Tako se je končalo življenje moje najljubše igrace iz otroštva.

Marko Rajkovič, 6. razred

USODA STARE ŽOGE

Za našim blokom je globoka struga, po kateri se pretaka potok Blajšnica. S prijateljem sva hodila ob potoku in rezala šibe. Pogovarjala sva se o vsem, kar nama je prišlo na misel. Hodila sva ob potoku, ne da bi vedela, kje je najin cilj. Prišla pa sva do nekakšnega tunela, kamor se je potok izlival. Zelo naju je zanimalo, kaj je v tem tunelu. Težko je bilo priti vanj, ker je bila struga globoka. Ko pa sva prišla v tunel, je bil na desni strani pesek, na levi pa voda. Prišla sva približno do polovice, nakar nama je zaprl pot nekakšen jez, kjer se je ustavilo vse, kar so ljudje nametali v potok. Zagledal sem med drugimi smetmi tudi rumeno žogo s črnimi črtami. Vzela sem jo in zunaj sva jo s prijateljem lepo očistila. Dolgo časa nam je krajšala popoldneve, ko nismo vedeli kaj početi. Tudi tisto nesrečno popoldne smo se igrali med dvema ognjema. Okrog 5. ure pa se je pojavil neznan pes in se vmešal v igro. Na vsak način je hotel dobiti žogo. Sprva smo se ga bali, ko pa smo videli, da bi se rad igral, smo se začeli igrati z njim. Tekel je od enega do drugega in lovil žogo. Nekdo je žogo nerodno vrgel in pes jo je ujel. Ko jo je držal med zobmi, se je kot strela zapodil čez cesto in se sam igral na travniku. Pognali smo se za njim, a je bilo prepozno. Ko je imel žogo med zobmi, ni poznal meja. Toliko časa jo je grizel, da je nazadnje počila. Ko je videl, da je spustila, jo je prinesel nazaj. Bil sem žalosten, a čez teden dni sva s psom postala prijatelja.

Neko deklico je ugriznil in policaji so ga odpeljali na pregled, če ima steklino. Steklino ni imel, pojavil se je gospodar in odpeljal psa.

To je bila usoda stare žoge, ki sem jo našel v potoku.

Velja pa pregovor: »Kakor dobljeno, tako izgubljeno!«

Borak Ivan b. b.

SPREMLJAMO DOGODKE

15. avgusta 1883 se je rodil največji jugoslovanski kipar Ivan Meštrovič. Kiparstva se je učil v Splitu, na Dunaju, v Parizu in v Rimu. Začel je v dunajski secesiji, se navdihoval ob bizantinskem, gotskem in črnem kiparstvu. Težil je predvsem k monumentalnemu ekspresionizmu in si prizadeval za močno povezanost z arhitekturo. Kot profesor na zagrebški akademiji je močno vplival na kiparstvo jugoslovanskih narodov, med njegovimi slovenskimi učenci so P. Loboda, N. Pirnat in F. Gorše. Najpomembnejša dela so: Velika vdova, Moja mati, Spomin, Zmagovalec (na Kalemegdanu), Indijanska konjenika (v Chi-

cagu), Grgur Ninski (Split), Pieta; med arhitekturnimi deli pa: grobnica družine Račić (Cavtat) mavzolej družine Meštrovič (Otavice), Grob neznanega junaka na Avali, Meštrovičev kaštet (Split) in načrt za Njegošev mavzolej na Lovčenu. Umrli je leta 1962.

17. avgusta 1868 je v 68. letu starosti umrl Ivo Vizin, prvi Jugoslovčan, ki je preplul pot okoli sveta. Na majhni ladji »Splendido« je z 11 člani posadke krenil na pot 11. februarja 1852 in po nekaj več kot 7 letih pristal v Trstu.

20. avgusta 1968 so enote Varšavskega pakta prestopile mejo Čehoslovaške in začele zasedati državo.

22. avgusta 1932 je angleška radiofonična družba BBC začela oddajati prvo redno televizijsko oddajo v Evropi.

27. avgusta 1883 je izbruhnil vulkan Krakatoa v Indoneziji. Na otoku Javi je uničil več mest in povzročil katastrofalno poplavo, v kateri je umrlo 36 tisoč ljudi.

28. avgusta 1960 je umrl skladatelj Anton Lajovic, star 82 let. Postavil je temelje slovenski orkestralni glasbi in dvignil slovensko glasbeno ustvarjalnost na raven evropske umetnosti.

30. avgusta 1963 je med Washingtonom in Moskvo začel delovati »rdeči telefon« – direktna povezava med Belo hišo in Kremljem.

1. septembra 1939 je nacistična Nemčija brez vojne napovedi napadla Poljsko. S tem se je začela druga svetovna vojna.

7. septembra 1848 so na Dunaju sprejeli zakon o zemljiški odvezi v avstroogrski monarhiji, ki je tudi v naših krajih naposled odpravil tlačanstvo.

8. septembra 1900 se je rodil slovenski politik Miha Marinko.

9. septembra 1456 je bil v Beogradu ubit zadnji celjski grof Ulrik II.

11. septembra 1971 je v Kremeljski bolnišnici umrl Nikita Hruščev, star 77 let. Prvi sekretar CK KP SZ je postal leta 1953 in premier 1958. Leta 1964 je podal ostavko potem, ko je na plenum CK doživel ostro kritiko.

12. septembra 1943 je oddelek VOS na vojaškem letališču blizu Gorice uničil 98 sovražnih letal, hangarje in več letalskih motorjev. Eno od letal je zaplenil, da so z njim trosili letake nad Gorico.

14. septembra 1944 je bil ustanovljen prvi partizanski pevski zbor »Srečko Kosovel«, ki je dosegel na mnogih koncertih in turnejah izredne uspehe. Leta 1946 je kot prvi partizanski zbor gostoval v Parizu.

15. septembra 1972 so ustaški teroristi ugrabili letalo DC-9 švedske družbe SAS in od švedskih oblasti zahtevali, da izpustijo 7 teroristov, med drugim tudi morilce veleposlanika Roloviča. Ko je švedska vlada ugodila njihovi zahtevi so odleteli v Madrid in se naslednji dan predali španskim oblastem.

KLUB ZDRAVLJENIH ALKOHOLIKOV

ZGODNJE ZDRAVLJENJE - BOLJŠI USPEH

Alkoholizem prinaša mnogo težav in trpljenja, zato ga ni možno prikazati v nekaj stavkih.

Gre torej za bolnike, ki imajo veliko praktičnih izkušenj o boleznih, ki so posledica alkoholizma (saj jih dobro občutijo), a niso zmožni niti ne vedo kako bi si pomagali. Podobno je tudi z družinskimi člani, ki gledajo propadanje alkoholika, pa ne vedo kako bi pomagali pri zdravljenju njegove bolezni. Vse to nas opozarja na vrsto težav, na katere naletimo ob poskusu pisanja o alkoholizmu. Alkoholizem povzroča hude osebnostne okvare, ki se kažejo v alkoholikovem vedenju in njegovem propadanju na družbeni lestvici. Zato ni dovolj, da bolnika ozdravimo samo akutnih težav, temveč je zelo pomembna nadaljna rehabilitacija in resocializacija. Ravno pri rehabilitaciji, katere potek ni odvisen le od posameznika ampak celotne družbe, se običajno ustavi. Še vedno se premalo zavedamo kakšno družbeno zlo je alkoholizem. Največkrat se alkoholna odvisnost pojavlja na osnovi navad, katere pa človek pogosto dobi že v mladosti. Žal pa v tako zgodnji dobi privajanja na alkohol še nismo dovolj pozorni, saj se tak mladostnik še normalno vede in opravlja svoje obveznosti. Pozorni in zaskrbljeni pa postanemo šele takrat, ko se ista oseba prične obnašati asocialno in včasih celo agresivno do svoje okolice. Ravno tu pa se pokaže, da bi morali mnogo več pozornosti posvečati že v začetku navajanja na alkohol, saj bi bil s tem zagotovljen večji uspeh v procesu zdravljenja, ne pa šele takrat ko alkoholik ni več zmožen za redno opravljanje dela ali kakršno koli drugo opravljanje obveznosti.

NAŠI SODELAVCI V ALŽIRIJI

ALŽIRIJA – VELIKA IN MAJHNA NEZNANKA

Nadaljevanje

Zjutraj in zvečer, pa tudi čez dan se čuje muzezinov klic k molitvi in pokori. Islam je podobno kot v Iranu, pridobil mesto v vsakdanjem življenju, kot ga je imel včasih. Ker sem imel priliko spoznati Alžirce že v Evropi, preden sem odšel na pot v deželo samo, sem opazil, koliko se držijo verskih tabujev, ki so nam vidni: svinjskega mesa ne je nihče, pač pa se vse redkeje odpovedo dobri kapljici. Seveda je pri tem mlajša generacija bolj drzna, a še vedno se ne dotakne svinjine. Konec koncev imajo še perutnino, govedino in jagnjetino, da o svežih ribah, o katerih pri nas lahko le sanjamo, niti ne govorimo. Zakaj naj bi potem jedli prašičje meso?

Opaziti je eno stvar, ki je vsekakor pomembna in pozitivna v tej islamizaciji. Narodi in ljudje so postali bolj samozavestni, ugotovili so, da si lahko boljši jutri zgradijo sami, brez pomoči vsemogočnih in prepotentnih tujcev — pač pa lahko ob korektnem sodelovanju tujih partnerjev, nikakor pa ne v kakšnem izkoriščevalskem odnosu, pridobijo na hitrejšem razvoju.

II

Alžir, kakršnega je videla odprava naše tovarne, je vsekakor lepo in zanimivo mesto. Ko so mu načelovali še Francozi, so govorili, da je Alžir drugo najlepše mesto v Franciji, takoj za Parizom. Ljudje se niso kaj prida motili, saj lahko še danes na širokih bulvarjih mesta občudujemo zgradbe z belimi fasadami in velikimi okni, frizi in ornamenti hiš, ki jih je mogoče videti v samem Parizu na bulvarju Haussmann, če že hočete. Po starem nenapisanem pravilu je v mestu veliko drevoredov. Te dni mesto mrzlično urejajo, bliža se namreč dvajsetletnica osvoboditve. Popravljajo pločnike in ceste, pometajo, belijo pročelja hiš, skratka čistijo. Nad mestom gradijo ogromen spomenik, morda je visok kakih osemdeset metrov, dvajset metrov gor ali dol, kajti človek je prevzet od njegove silne velikosti, impozantnosti, da izgubi občutek za realnost. Kar se mene tiče, je lahko velik tudi tristo metrov. Povprečen Alžirec, ki smo ga tudi imeli priliko spoznati, se nad tem zgraža, pravi, da je to potrata in zmajuje z glavo. Nek taksist nam je rekel, da se bo s tega spomenika lahko gledalo v Moskvo, potem pa si lahko mislite. Naj bo že kakorkoli, gradnjo so zaupali Kanadčanom, ki hitijo na vso moč in gradijo tudi ponoči. Spomenik je betonski in lahko spominja na tistega, ki je posvečen žrtvam v Jasenovcu (Jugoslavija).

Skratka, Alžir je lepo mesto. 55% njegovega prebivalstva je mlajšega od sedemindvajset let. Mesto je grajeno za kakih osemstotisoč, morda tudi milijon prebivalcev, v njem pa živi, po ocenah, dva milijona in pol prebivalcev. Iz tega sledi, da prav vsi ne pridejo do prenočišča. Ponoči, ko smo se peljali po bulvarjih, povsem tiho, pa še na širokih cestah je bilo skoraj povsem tiho, smo lahko skozi šipe opazovali ljudi, ki so ležali ob nogah velikih mogočnih stavb, palač, pod arkadami, poravnani z nogami in glavami kot čudna veriga človeških teles zavitih v cunje. Nismo jih budili, hitro smo jo brisali proti »silosu«, kakor je tov. Gros imenoval hotel, kjer smo spali.

Hotel pa je hotel. Kot posebnost lahko navedem strahotne, za naše pojme skoraj vesoljske cene sob, ki so lahko na meji stotih dolarjev, a tudi v takem hotelu ni zagotovljeno, da boste imeli vodo. Pipe so suhe v slabih, dobrih in manj dobrih hotelih. Lahko vam povem kaj o hotelu, v katerem smo spali v času našega udejstvovanja v Alžiru.

Imenoval se je Djemila Palace, kar naj bi pomenilo Lepa palača. No, v tem hotelu je voda bila, v prvem nadstropju je tekla iz pipe, v petem, kjer sta spala tov. Gros in tov. Miščević, pa je samo še kapljala iz pipe, a vseeno, bila je. Tovariš Pelko je bil nastanjen v tretjem nadstropju, bil pa je kljub temu na najslabšem od vseh, saj je imel v sobi poplavo, s katero si ni imel kaj prida pomagati. Vi se boste temu smejali, rekli boste nepričakovano vodno izobilje. Ko smo receptorja seznanili s poplavo, se je potrudil in tovariš Pelko ni več plaval do svoje postelje, tja je poslej lahko odhajal po kopnem, voda se je umaknila v pipo. In še to: prostorna soba ni dajala mučnega občutka utesnenosti, le stropi so se težko držali — skorajda v vseh sobah so od silnega napora popadali po tleh.

Najslabšega stropa je bil deležen tovariš Gros, kajti v njegovi sobi so bile še stene v obupnem stanju, kaj šele strop. Kot Damoklejev meč mu je namreč nad glavo visela strahogrozna pretnja v obliki opeke, ki je bila pripravljena, da popusti, ko jo mine veselje.

Tovariš Gros tega ni doživel.

Življenja smo pričakovali več, a kaj, razen skoraj mikroskopsko nevidnih komarjev ni bilo nobene vidne vrste ščurka ali podgane. Morda so odšle po drugih poteh, ali pa so nas obiskovale v naši odsotnosti. V vsakem pogledu je gospodar položaja maček, sveta krava v teh krajih. Mački so posebne vrste, precej veliki, mršavi in skuštrani, nacufani s kopicami mladičev. Imajo na skrbi mišji rod ali zarod koga drugega, tega ne bi mogel trditi nihče od nas. Nihče jih ni preganjal, ko jih je kak ducat gledalo televizijo v hotelskem salonu. Res pa je, da nismo videli nobene miši, no, mogoče je tu kakšna povezava. Zjutraj navsezgodaj se muzezinov klic meša z divjim norenjem, razgrajanjem, kričanjem, vpitjem in petjem ptic, da sprva človek misli, da bodo (s pomočjo muzezina?) podrli še ostanek hotela, ki stoji, ali pa izbili iz stropa opeko, zaradi katere tovariš Gros ni mogel povsem brezskrbno spati.

Zdaj, ko vas že zanima, zakaj smo šli v ta boren hotel, bom pa povedal še resnico iz tistih dni. Ob priliki našega prihoda v prestolnico Alžirije, nas je predstavnik Rudisa, tovariš Vrabec, peljal v nek hotel, kjer nas je urno odložil, rekoč, da imamo tam rezervacijo in odšel. Kasneje nam je bilo žal, govorili smo si, bolje vravec v roki kot golob na strehi, a kaj, ko je bilo že prepozno. Tri ure smo se za tem, ko je tovariš receptor ugotovil, da z rezervacijo ni nič in nas odslovil, torej tri ure smo se potem vozili po Alžiru in ugotavljali, da niti v enem hotelu ne more človek najti prostora. V tistih dneh se je namreč »zgodil« kongres alžirske mladine, ki je složno in po vrsti okupirala vse hotele v mestu in na obali. Ta okupacija nas je našla povsem nepripravljene; hoteli smo se poslužiti telefona, da bi po žici izvedeli, kje je še kaj prostora za utrujene noge, a kaj, ko je s telefonom tak problem in je v glavnem povsod pokvarjen, ali pa je pokvarjen kar tako, meni nič tebi nič, iz navade, kajti na dlani je, da so receptorji podkupljivi ljudje in mafijaši kolikor jih je skupaj. Brez muflonov in matic, kar so imena za njihov denar, tako pa so ga poimenovali vrli Jugoslovani, no brez teh muflonov in matic pri receptorjih težko kaj opraviš. Z drugimi je lažje. Tja pod noč je potem tov. Gros, ko smo bili že nekaj desetnih kilometrov iz mesta, potegnil na plano ime in naslov hotela, kjer je bilo še zadnje upanje — Djemila Palace. Tja smo prišli na smrt utrujeni in nasmejani, pa še uspelo nam je. Hotel je bil skorajda prazen.

(SE NADALJUJE)

ŽELEZNI VELIKAN

Eden od velikanov je železni most, ki spaja bregova luke Sidnej v Avstraliji. Most je zgrajen že leta 1932. Takrat je bil pravo čudo tehnike. Most je dolg 1149 metrov. Imenujejo ga most ki »dih«. Zakaj? Zato, ker se dviga in spušča. Kako? Pravijo, da se od najhladnejše zime do najtopplejšega poletja počasi dvigne za celih 35 centimetrov. Dviga se samo v srednjem delu. Naslednjo zimo se most za toliko spet spusti.

NAŠI
PETDESETLETNIKI

LEVIČAR ANA — pomočnik I v poslovalnici Ljubljana I

STANIŠIĆ JELENA — administrator v poslovalnici Beograd II

POGAČAR JUSTINA — izvajanje kombiniranih del v oddelku 510

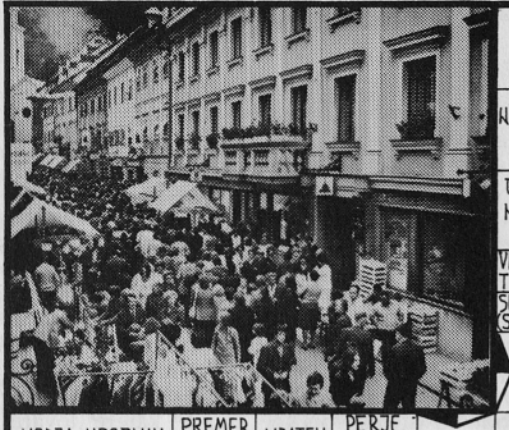
ZORE ANA — sestavljanje golenic v oddelku 550/2 — Trbovlje

POLJANC JOŽE — samostojno opravljanje del v skladišču kemikalij 1, oddelek 300

GABRIČ MARIJA — vodenje materialnega knjigovodstva v finančnem sektorju

ISKRENE ČESTITKE

NAGRADNA KRIŽANKA

NAPIHNJENEC, VAŽIČ				ALPINIST KUNAVER	SVETILO Z VEČ ŽARNICAMI	RIM. CESAR POZNEJE IMENOVAN AVGUST	ENA OD TREH GRŠ. SOJENIC	ŠUŠTARSKI PRAZNIK	ISTOST, IDEN- TIČNOST	DRUGO IME ZA MEDVEDA	IME BIV- ŠEGA ŠEFA UGANDE	VRSTA SRBSKEGA SIRA	GLASILO ITAL. SOCI- ALISTOV
NEPOPOLN ZLOM								NRAVO- SLOVJE					
RAHMA- NINOVA OPERA							O	NAPLACILO ARA LADO STRUŽNIK					
VPARJANJE TEKOCIN (SL. PIŠEC SEVERIN)													
											MNOŽINA OMAMNO SREDSTVO		
VODJA UPORNIH SUŽNJEV V ST. RIMU				PREMER STRELNEGA OROŽJA	KRATEK OČRT	PERJE PRI REPI NEKDANJI DAVIKAR		PEVKA SRŠEN	SLOVESNO OBLACILO GLINASTO GLASBILO				
VRSTA POSOD								Niš					
RAJ, EDEN								SREDIŠČE VRTEŃJA LEPO OBLE- ČEN MOŠKI			RESILNI COLN GRŠ ENJAKI ČRKI		
							J					ZVEZA, PAKT	GOZDNI DELAVEC
IME DEKLICE IZ ZNANE PRAVLJICE						SEVERNO- ATLANTSKI PAKT	OPERA V MILANU REZULTAT				OBCUTEK ZA LEPO OBLJUBA		
PERO ZA RISANJE								KRUT RIM. CESAR DUŠA PRI UMRLIH			ME, VE, ...		
TILKA BLAHA								PREMIK, MIGLJAJ			TIKOV LES MINATTI IVAN		
STAROGRŠ. LJUDSKI PEVEC								SLABOKRV- NOST					
ŽIVAL, KI RIJE POD ZEMLJO								ČEVELJ, KI SE NATAKNE					

Za zadnj križanko smo dobili 40 rešitev. Izžrebala jih je naša sodelavka iz stroškovnega računovodstva META ŠKAPER, razdelila pa jih je takole:

80 din – DEŽMAN STANA – 524
60 din – LOJZKA BOHINC – 600
40 din – KLEMENČIČ BOGDAN – 511
20 din – MARIN JANEZ – 511
20 din – KOŠIR JOŽE – 300

Rešitve današnje križanke pošljite v uredništvo »Čevljarja« najkasneje do 31. avgusta 1982.

Ob upokojitvi se zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam oddelka 550 iz Trbovelj za izkazano pozornost in darilo, ki sem ga prejel ob slovesu. Iskrena hvala za darilo tudi organizaciji sindikata ter delovni skupnosti »PEKO« Tržič. Tovarišici vodji tozda Metki Mokorel pa za poslovljne besede.

Vsem želim veliko delovnih uspehov in osebne sreče.

Jakob Horvat

ZAHVALE

Ob izgubi ljubega moža

ZDENKA DODIČA

se iz vsega srca zahvaljujem vsem, ki ste bili z mano v težkih trenutkih in ga pospremili na zadnji poti. Prav vsem sodelavcem oddelka 511 in 525 pa se zahvaljujem za po- darjeno cvetje in denarno pomoč.

Žalujoča žena Liljana Dodič

Ob smrti dragega očeta

VLADIMIRJA PERAIČA-PLANINA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam iz oddelka 512/2 za darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti

Mirica Peraič

Ob odhodu v pokoj sem bil nekajkrat prijetno presenečen in veselo vzradoščen nad izrečenimi poslovljnimi besedami in poklonitvijo lepih spominskih daril.

Za vse čustveno izražene besede slovesa, za poklonjena dragocena darila in šopke cvetja se iskreno zahvaljujem: poslovodjem II. skupine; predstavnikom vodstva, samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij TOZD Trbovlje in TOZD Budućnost Ludbreg; strokovnemu kolegiju – še posebno za prijeten poslovljni večer.

Posebno zahvalo pa izrekam vsem dosedanjim mojim sodelavkam in sodelavcem splošnega sektorja za dragoceno spominsko darilo in pristrčno poslovljno srečanje, ki je bilo po mojem občutju dokaj spontano in iskreno ter mi bo ostalo nepozabno.

Izrečene besede slovesa in spominska darila pa mi ne pomenijo le-to, pač pa tudi odraz vrednotenja mojega dela med vami in z vami.

Vsem za vse iskrena hvala!

Marjan Markič

Sodelavkam in sodelavcem v tozdu komerciala, transportni oddelk, v oddelku kontrola in tozdu Poliuretan se pristrčno zahvaljujemo za denarno pomoč ob požarni nesreči.

Družina Kralj

V SPOMIN

BOGOMIRJU
JUVANU

Bogomir Juvan je predstavljal med sodelavci v mreži pomembno in ugledno mesto. Z nami je sodeloval nad 30 let.

Rojen je bil 1912. leta, upokojil pa se je ob koncu leta 1978. Pri nas je sodeloval vseskozi kot vodja poslovalnic, nazadnje v poslovalnici v Celju. Kjerkoli je deloval je dosegal najvidnejše poslovne rezultate in prav zato je bil večkrat začasno poslan v poslovalnice, ki so potrebovale pomoč ali pa so se na novo vpeljavale.

Zaradi svojega odnosa do dela in sodelavcev in zaradi svojega znanja je bil vseskozi član raznih samoupravnih teles na nivoju TOZD-a in tudi DO. Bil je tudi predsednik DS.

Tudi on naj ostane v naših spominih, kot osrednja osebnost v vsem času njegovega delovanja med nami!

DRAGU
DOLINARJU

Drago Dolinar, ki je bil rojen 1901. leta, je deloval pri Peku že pred zadnjo vojno in se je upokojil 1961. leta. Bil je eden najzaslužnejših mož za ustanovitev in razvoj Pekove prodajne organizacije in je bil ob upokojitvi tudi njen vodja.

Draga Dolinarja po vsej pravici lahko imenujemo očeta naše prodajne mreže, kajti on ni bil le strokovni snovalec vseh dogajanj, temveč je s svojo neposrednostjo in humanostjo ustvarjal med sodelavci resnične tovariške, celo očetovske odnose. Svoj ugled si je ustvarjal z delom in znanjem, vsakemu je znal svetovati in vsakega je znal razumeti.

Naj tak ostane tudi v naših spominih!

Kališnik Janez

ZDENKI
KUCHAR

Ko smo se po letnem dopustu v pričakovanju veselega snidenja vračali na delovna mesta, nismo mogli verjeti in še danes ne dojamemo krute resnice, da je ostalo delovno mesto Zdenke Kuhar prazno ... Prazno in nemo po dolgih letih zvestobe Peku, ki se mu je Zdenka zapisala v mladosti in mu ostala zvesta do svojega prezgodnjega slovesa, do svoje zadnje poti, s katere ni vrnitve ...

Spomin na Zdenko pa ostaja med nami, saj je bila težko pogrešljiv član naše delovne skupnosti, naša iskrena prijateljica in marljiva sodelavka. Življenje jo je izoblikovalo v trdno in odločno osebnost, ki je sposobna v življenju ubrati svojo pot, se boriti za svoje prepričanje in vztrajati v težkih preizkušnjah, s katerimi življenje ne skopari. Takšna je bila na delovnem mestu in prav takšna je ostajala doma, kjer je bil cilj ustvariti prijeten dom zase, za družino, za otroke. Te plemenite človeške vrline so krasile našo sodelavko Zdenko. Pogosto smo jo občudovali in se čudili, kako to zmore. Za marsikoga od nas bi bilo takšno breme pretežko, zanjo pa ni bilo. Zgodaj zjutraj se je začel njen delovni dan in kasno v noč se je končeval, pa Zdenka nikdar ni potarnala, da je to zanjo težko. Le redkim je potožila.

Zdenka se je poslovila za vedno. Tako hitro in nepričakovano je odšla. Marsikaj smo ji želeli še povedati, radi bi bili še naprej v njeni bližini, vendar smrtna usoda za takšne želje ne vpraša. Ureže tako nepričakovano in takšni udarci so še bolj boleči. Samo to je naša dolžnost, da bo njen spomin ostal med nami, delavci Peka in njenimi bližnjimi sodelavci, da jo bomo ohranili v lepem spominu ... Naj bo to tudi uteha v težkih bolečinah njenim otrokom, staršem in svojcem.

Hvala, Zdenka!

Sodelavci

PRIŠLI ODŠLI

V TOVARNO

Bešter Janez, Duh Bogdan, Zupan Mitja

V MREŽO

Novi Sad I	Šproh Magda
Rijeka I	Jovanović Darinka
Niš I	Milić Slobodan
Bijeljina	Malića Nada
Beltinci	Bersak Marjeta
Bled	Pavlič Irena
Sevnica	Jamšek Marjetka
Ljubljana IV	Kandare Branka, Kogoj Mira
Hrastnik	Kušar Marija
Sežana	Purkeljc Klavdija
Zagreb III	Meašić Ankica
Titograd II	Maksimović Milojka
Ptuj	Breznik Marica, Drevenšek Cecilija
Ljubljana III	Stojković Sladjana
Split III	Karačić Dijana, Kolak Karmela, Lučić-Lavčević
	Tonkica, Muše Marica
Cerknica	Lunka Irena

IZ TOVARNE

Klemenčič Majda, Bohinc Ignac, Donat Vladimir, Grdič Milan, Čorković Ivo, Bešter Franc, Majstorović Kostadin, Zaplotnik Janez, Lupša Lovro, Grašič Lucija, Završnik Roman, Geč Drago, Sefind Max, Aljančič Vlasta, Kuhar Zdenka, Paurevič Mara, Zaletel Jožica, Bešter Janez, Šparovec Bojan, Tribušon Marjan, Rztresen Marija, Habjanić Jesenka, Filipović Štefica, Krušelj Vlado, Kos Josip, Lukačić Renato

IZ MREŽE

Celje I Belc Biserka
Ilirska Bistrica Ludvik Nadja

ŠPORTNO SREČANJE MLADIH PEKA IN BUDUČNOSTI

Po razgovorih med mladimi aktivisti Peka in Budućnosti je prišlo do realizacije športnih srečanj in izmenjavi mnenj ter izkušenj in pa prijateljstva mladih med pobratenima mestoma Tržič in Ludbreg.

Prvi korak smo storili Tržičani in ob pomoči sindikata 19. 6. 1982 uspeli realizirati to prizadevanje.

Že teden dni prej se je sestavljala in izbirala nogometna, rokometna ženska in moška ekipa ter strelke in strelci. Ob šestih zjutraj smo imeli napovedan odhod, pa se je zataknilo, ker ni bilo deklet, žensk rokometne ekipe.

To smo potem uredili na ta način da smo mladi Peka in Budućnosti sestavili skupno žensko ekipo, da se je lahko odigrala rokometna tekma.

Sprejeti smo bili izredno lepo. Tovariš Lešina nam je pokazal tovarno in po obilnem kosilu smo odšli na športne terene. Vsi smo občudovali čudovito nogometno igrišče, ki se ne da primerjati s tržičkim. Najprej smo pričeli z nogometom. Nasprotniki so bili bolj uigrani, mi pa bolj močni in tako je bilo ob polčasu izenačeno 3:3. Toda bolj se je bližal konec, bolj se je poznalo da smo utrujeni in tako so domači zasluženo zmagali s 5:3. Gole za Peko sta dala Benedik dva in Perko enega.

Odigral sem samo en polčas kajti bil sem poškodovan in sem zato odhitel pomagat rokometasem pri katerih je eden manjkal. Takoj sem se vključil v samo igro, v kateri smo bili za odtenek slabši od nasprotnikov. Ekipo sta uspešno vodila Radon in Bahun, ki sta bila motorja ekipe. Ob polčasu sem stopil na gol, čeprav sem se tudi pri rokometu vpisal med strelce in potem uspešno branil do konca tekme, ob pomoči naše odlične obrambe v kateri sta se izkazala Uzar Jani in Mravlje Robert. Z disciplinirano in požrtvovalno igro smo premagali odlično ekipo iz Ludbrega pa čeprav samo za en gol. Kombinirana ženska ekipa pa je izgubila rokometno srečanje s prvo ekipo Ludbrega.

Po pripovedovanju drugih so se izkazale naše strelke to je Dolčič Milena, Ležaja Fina in pa Perne Marija, ki so premagale ekipo Ludbrega. Pri moških pa so bili nasprotniki boljši, tako, da smo bili skupno izenačeni. Mislim, da je to še najbolj pravično. Vse tekme so bile izredno »fair« brez prekrškov, skratka lepe, predvsem pa se je videla požrtvovalnost enih kot drugih.

V večernih urah smo potem okrepili prijateljske stike še v gostilni pri Janiju in kmalu ob pomoči vina peli vsi skupaj naše narodne pesmi. Postalni smo si prijatelji in obljubili so nam, da nam vrnejo obisk koncem avgusta, kar smo z veseljem sprejeli.

Za gostoljubnost se je zahvalil naš vodja Bučinel Dejan in zaželel čimprejše snidenje.

Peter Perko

1. septembra bo v Banja Luki odprta blagovnica slovenskih podjetij Triglav. Več o tem prihodnjč.

Schleizer Dreieck-Rennen 1981

R. Hrnjak (SFR Jugoslavien) mit seiner MGB
Der Pokal: Schleizer Dreieck
Frank Weidner (DDR) belegte einen hervorragenden
dritten Platz
Die Haarnadelkurve - ein Scharfrichter fahrerischer
Qualitäten
Janos Drapal (UVR) wurde zum 6. Mal Sieger bei den
Viertellitermaschinen
Jagd durch die Waldkurve

UREDNIŠTVU ČEV LJARJA,
TER SO DELAVCEM
ORODJARNE LEP POZDRA
IZ DDR, IZ MEDNARODNE
DIRKE MOTORISTOV.

Edgar Polent J. Jurešev

F. Hrnjak

F. Hrnjak Schleizer Dreieck
Z. Jurešev
Edgar Polent, Stig. R.

DDR 0.20 M

UREDNIŠTVU "ČEV LJARJA"

TOVARNA "PEKO"

TRŽIČ 64290

JUGOSLAVIA

III/26/13 - A1/2826/82 - 302826 01 10 0202

Naš dopisnik Matevž Jenkole je z mednarodne dirke motoristov poslal pozdrave svojim sodelavcem in uredništvu.

Primerjajte naše znižane cene in kvaliteto našega blaga!

Din 85.-

Čevlji za deklice iz črnega ali rujavega boka, iz laka in v kombinacijah.

Din 125.-

Iz črnega ali belega Crepe de Chine! Za šetnjo in večer. Imamo jih tudi v pums obliki.

Din 145.-

Najnovejši model. Iz črnega ali rujavega usnja.

Din 85.-

Deški visoki čevlji iz črnega ali rujavega usnja z dolgotrajnimi podplat.

ZA VELIKO NOČ!

Kdor hoče varčevati, ta kupuje PEKO čevlje! — Kdor ljubi svoj dom, ta podpira domačo industrijo. — PEKO čevlji so izdelek domače podjetnosti in domačih delovnih rok. — PEKO čevlji so na glasu po svoji kakovosti in svojih skrajnih cenah.

Din 195.-

Iz laka s črnim semišom kombinira Najnovejši petletni čevlji imar tudi v pums obliki.

Din 85.-

Za pomladanske izlete kupite svojim otrokom ta preizkušeni haferl čevlji.

ČEV LJJI so iz prvovrstnega usnja s čvrstimi podplati.

Din 195.-

K novi obleki morate nositi ta črve iz črnega ali rujavega boka. Neol hodao potreben za elegantnega gospoda.

Din 165.-

Za pomladanski sprehod! Iz najboljšega laka, pums ali na zapenko, z visoko ali polvisoko peto.

Din 245.-

Šivan čevlji v Original Goodyear Welt izdelavi. Je trajnejši in ustreza bolj higienskim zahtevam nego vsaka druga obutev.

Din 165.-

Čevlji iz izbranega gornjega usnja in prvovrstnih podplati. Vaša noga ostane zdrava, ako nosite ta čevlji.

Frida Sevšek poslovodja iz poslovalnice Litija nam je poslala reklamni oglas, ki je izšel v reviji ŽENA IN DOM. Za vas bralce pa smo zastavili uganko. Sporočite nam kdaj (katerega leta je oglas izšel) so izdelovali take čevlje. Odgovore pošljite v uredništvo Čevljarja do konca avgusta. Povejte tudi kako se vam zdijo reklame včasih in danes.

Glasilo delovne organizacije tovarne obutve PEKO Tržič n. sol. o. — Ureja uredniški odbor: Ivanka Horžen, Janez Kalíšnik, Edo Košnjek, Bojan Prešeren, Marko Tomazin, Sašo Uranjek, Karel Zajc, Marija Slapar — glavni in odgovorni urednik. — Naslov uredništva: »PEKO« Tržič, telefon 50-280 int. 217. — Tisk TK Gorenjski tisk Kranj. — Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3300 izvodov v slovenskem in 1700 izvodov v srbohrvatskem jeziku. — Glasilo dobijo člani delovne organizacije, študenti, vajenci in upokojeanci brezplačno.